

Riigikogu majanduskomisjoni istungi protokoll nr 143

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 16. september 2025

Algus 14.00, lõpp 15.45

Juhataja: Marek Reinaas (esimees)

Protokollija: Kiia Väli (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Mart Maastik, Tõnis Mölder, Reili Rand, Urve Tiidus, Kristina Šmigun-Vähi

Komisjoni ametnikud: Eve-Ly Kübard (nõunik-sekretariaadijuhataja), Mari Tänav (nõunik), Maria Haas (konsultant)

Puudusid: Rene Kokk ja Õnne Pillak

Kutsutud: Välisministeeriumi digi- ja küberdiplomaatia osakonna peadirektor Priit Turk ja esindaja Mart Laanemäe (1. päevakorrapunkt); Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluskeskkonna ja tööstuse osakonna ekspert Kaupo Sempelson, toote ohutuse nõunik Risto Jõgi, kaubanduskaitse ja tehniliste kaubandustöket nõunik Karl Stern ning EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna vanemnõunik (majandusküsimused) Evelin Tõnisson, Kliimaministeeriumi välisõhu osakonna nõunik Kaidi Kiil, Justiits- ja Digiministeeriumi andmekaitseõiguse talituse juhataja Kristi Värk (2. päevakorrapunkt); Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi maa- ja ruumipoliitika osakonna nõunikud Aili Tammaru ja Alan Rood (3.-4. päevakorrapunkt)

Osales: Riigikogu väliskomisjoni praktikant Saara Triinu Hanso

Päevakord:

1. Arvamuse andmine väliskomisjonile: Eesti seisukohad Euroopa Liidu rahvusvahelise digistrateegia kohta - JOIN(2025) 140
2. Arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad Euroopa Liidu ettevõtjate halduskoormuse ja Euroopa Liidu ühtsel turul digipöörde edendamise lihtsustamise paketi Omnibus IV kohta - COM(2025) 501, COM(2025) 502, COM(2025) 503, COM(2025) 504, C(2025) 3500
3. Ülevaade 600 MW elektrilise võimsusega tuumaelektrijaama ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest
4. Ülevaade EstLink 3 Rehemäe-Aulepa maismaaosa riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest
5. Info ja muud küsimused

1. Arvamuse andmine väliskomisjonile: Eesti seisukohad Euroopa Liidu rahvusvahelise digistrateegia kohta - JOIN(2025) 140

Välisministeeriumi digi- ja küberdiplomaatia osakonna peadirektor **Priit Turk** andis ülevaate

Euroopa Liidu (EL) rahvusvahelisest digistrateegiast ning Vabariigi Valitsuse seisukohtadest (vt [siit](#)).

Marek Reinaas palus selgitada, kas ELi rahvusvaheline digistrateegia puudutab kuidagi ka Ameerika Ühendriike (nt nende digiplatvorme), kes rahvusvaheliselt omab arutatavas valdkonnas olulist rolli.

Priit Turk vastas, et digimajanduse ja -valdkonnaga seotud globaalne raamistik on hetkel suures muutuses, mille üheks põhjuseks on see, et Ameerika Ühendriikide poliitika on muutuses. Kaubanduskonkurents ELi ja Ameerika Ühendriikide vahel on järjest suurenemas, aga arutatav algatus ei puuduta otseselt seda. Kaubandust puudutab kaubanduspoliitika.

Urve Tiidus palus täpsustada öeldut, et tehisintellekti osas soovitakse paremat ühist koostööd edendada.

Priit Turk sõnas, et tehisintellektile rahvusvaheliste reeglite seadmine on hetkel üks globaalne suund. Näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee on algatanud protsessi, kus liikmesriigid hakkavad kujundama ühist arusaama tehisintellektile kehtivate reeglite kohta. Tegemist on globaalse protsessiga ja ELi eesmärk on, et globaalselt kokkulepitavad reeglid oleksid võimalikult sarnased liidusiseselt kokkulepitud reeglitega. Näitena saab tuua andmekaitsega seonduva (nt isikuandmed) ehk kui palju on tehisintellekt selles valdkonnas lubatud. Rahvusvaheliselt on hetkel tegemist kokku leppimata küsimusega. Eesti on aastaid aktiivselt panustanud rahvusvahelise õiguse rakendamisse kübervaldkonnas. Tehisintellekt on uus valdkond, kus on samuti oluline rahvusvahelised reeglid kokku leppida.

Marek Reinaas sõnas, et tehisintellekti valdkond põrkub ELis kindlasti kokku isikuandmete kaitset puudutava seadusandlusega. **Reinaas** palus seisukohta ühiskonnas levivale arusaamale, et Ameerika Ühendriikides on laias laastus kõik lubatud, aga EL järjest reguleerib erinevaid valdkondi.

Priit Turk vastas, et arutatav ELi rahvusvaheline digistrateegia lähtub ELis juba kokkulepitud tehisintellekti kasutamist ja isikuandmete kaitset puudutavatest reeglitest. Neist lähtuvalt proovitakse rahvusvahelisel tasandil ühised reeglid kokku leppida.

Kristina Šmigun-Vähi küsis, kas tehisintellekti puudutavate reeglite kehtestamisel ei ole hirmu, et see hakkab tehisintellektiga seotud innovatsiooni pärssima. Lisaks küsis **ŠmigunVähi**, kas kübervaldkonnas peab Eesti ise endiselt aktiivselt tegutsema või kas Eestile antakse selles valdkonna juba teatud eelis.

Priit Turk vastas, et reguleerimine puudutab isikuvabaduste teemat ja arutatav algatus ei anna hinnangut sellele, vaid sellega tegeleb ELis teine poliitika. **Turk** lisas, et tema hinnangul on kübervaldkonnas Eestil teatud eelis, aga Eesti peab toetama enda kübervaldkonna ettevõtteid, kellel on vajalikud oskused ja lahendused juba kasutusel. Üks platvorm, mille kaudu saab toetada, on näiteks GovStack initsiatiiv. See on Eesti ja Saksamaa valitsuste osalusel ellu kutsutud raamistik, mis võimaldab moodulipõhist ja koostalitlusvõimelist digitaristu arendust.

Otsustati:

1.1. Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov,

Mario Kadastik, Mart Maastik, Tõnis Mölder, Reili Rand, Marek Reinaas, Urve Tiidus, Kristina Šmigun-Vähi).

2. Arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad Euroopa Liidu ettevõtjate halduskoormuse ja Euroopa Liidu ühtsel turul digipöörde edendamise lihtsustamise paketi Omnibus IV kohta - COM(2025) 501, COM(2025) 502, COM(2025) 503, COM(2025) 504, C(2025) 3500

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) rahvusvahelise koostöö osakonna vanemnõunik (majandusküsimused) **Evelin Tõnisson**, ettevõtluskeskkonna ja tööstuse osakonna ekspert **Kaupo Sempelson** ning Justiits- ja Digiministeeriumi andmekaitseõiguse talituse juhataja **Kristi Värk** andsid ülevaate ELi algatusest ning Vabariigi Valitsuse seisukohtadest (vt [siit](#)).

Marek Reinaas küsis, kui paljusid Eesti ettevõtteid puudutab väikese ja keskmise turukapitulatsiooniga ettevõtja (VKTKE) määratlus.

Kaupo Sempelson vastas, et Eestis on ligikaudu 140-190 suurettevõtjat, kes ei ole väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE). Tulenevalt oma suuruselt on neil Eesti kontekstis oluline majanduslik mõju. Hinnanguliselt üle poole neist vastaks uuele määratlusele. Täpseid andmeid on keeruline erinevate parameetrite tõttu välja tuua.

Kristina Šmigun-Vähi palus selgitada algatusest mõjutatud ettevõtete tagasisidet.

Kaupo Sempelson sõnas, et Omnibus IV lihtsustamispakett käis konsultatsioonil erinevate ettevõtlusorganisatsioonide kaudu. Uuele definitsioonile ei laekunud palju tagasisidet. Pigem toodi välja, et võimalikult paljudele ettevõtetele peaks kehtima lihtne ja vähekoormav keskkond ehk lähenemine oleks pigem riskipõhine, mitte niivõrd suurusepõhine.

Kristi Värk lisas, et eraldi tagasisidet küsiti Eesti Kaubandus-Tööstuskojalt isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) kohta ning koda toetas Euroopa Komisjoni poolt esitatud ettepanekuid.

Urve Tiidus palus täpsustada andmetöötlusregistri poolt – milline on ELi huvi registrite osas.

Kristi Värk selgitas, et andmetöötlusregister on mõeldud ettevõttele endale, et ta suudaks tõendada, et ta on täitnud kõiki andmekaitse nõudeid ja missugused andmetöötlustoimingud tal ettevõttes üldse toimuvad. Kui inimesel andmesubjektina tekib küsimus enda kohta esitatud andmete kohta, siis ettevõtte teab ja oskab vastata, kas ta omab inimese kohta andmeid ja kellele ta neid edastab. Üldjuhul peab sellist registrit ettevõttes andmekaitse spetsialist.

Kristina Šmigun-Vähi küsis, kas ettevõttel peab olema palgatud eraldi inimene, kes tegeleb registriiga seonduvaga.

Kristi Värk vastas, et see sõltub sellest, kas ettevõttel on või ei ole kohustus andmetöötlusregistrit pidada ning kas talle laieneb ka kohustus, et ta peab andmekaitse spetsialisti endale määratlema. Mitmed ettevõtted ostavad selle endale teenusena sisse. Eesti turul on pakkujad, kes aitavad ettevõtetel taolist registrit pidada. Siinkohal on ettevõtetel üldjuhul suhteliselt lihtne määratleda enda tegevus ja millised kohustused temale kehtivad.

Eve-Ly Kübard märkis, et Eesti teine seisukoht, mis puudutab VKTKE määratlust, on sõnastatud tingimuslikult ehk Eesti saab ettepanekut toetada, aga sealjuures ei tohi see kahjustada VKEde toetamist. Kaasamisel tõi Eesti Väike-ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon välja, et nad ei toeta uue ettevõtjate segmendi määratlemist. Eesti KaubandusTööstuskoda oli leebemal seisukohal, aga siiski rõhutas, kas uue määratlusega võib fookus mikroettevõtjatelt ära nihkuda. **Kübard** küsis, kui Eesti läbirääkijatele on antud suunis, et Eesti üldiselt toetab, aga kui kahjustab, siis ei toeta, siis kas ministeeriumite esindajad näevad olukordi, kus VKEsid kahjustab see, kui ka suurematele ettevõtjatele antakse VKEdega samasugused leevendused.

Kaupo Sempelson vastas, et sel põhjusel on antud seisukoht sõnastatud tingimuslikult. Uue määratluse mõte on selles, et kui suurusklass on defineeritud, siis definitsioon iseenesest ei mõjuta kedagi, vaid see sõltub sellest, kellele saab edaspidi teatud õigusi või kohustusi uue definitsiooni alusel määrata. Kaasamisel toodi välja võimalik oht, et tähelepanu nihkub suurematele ettevõtjatele. Samas on hetkel keeruline näha, milles see konkreetselt võib avalduda, kuna konkreetseid algatusi ega ettepanekuid ei ole veel välja toodud, aga kujundades tulevikus Eesti seisukohti uute algatuste osas, siis keskendutakse ka sellele seisukohale.

Mart Maastik palus selgitada, kas algatuses toodud andmekaitstenõuded laienevad ka Kuressaare Haiglale või laienevad need ainult ettevõtetele.

Kristi Värk vastas, et arutatava algatusega tehakse leevendus ainult andmetöötlusregistri pidamise kohta ja muid asju IKÜMis ei muudeta. Samuti tehakse see leevendus ainult nendele ettevõtetele, kus on vähem kui 750 töötajat ja kelle andmetöötlus ei kujuta suurt riski andmesubjektide õigustele ja vabadustele. Tõenäoliselt kehtivad siiski Kuressaare Haiglale need kohustused, kuna haiglad tavaliselt töötlevad eri liiki isikuandmeid, mis on tundlikud andmed ning neil on suurem risk andmesubjektide õigustele ja vabadustele. Kõik kohustused ei tulene ainult IKÜMist endast, vaid teatud kohustused on Eesti riik ka ise enda seadustega määranud.

Otsustati:

2.1. Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafof, Mario Kadastik, Mart Maastik, Tõnis Mölder, Reili Rand, Marek Reinaas, Urve Tiidus, Kristina Šmigun-Vähi).

3. Ülevaade 600 MW elektrilise võimsusega tuumaelektrijaama ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest

Marek Reinaas sõnas, et planeerimisseaduse kohaselt teavitatakse riigi eriplaneeringu (REP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamisest ka Riigikogu ning kaasatakse protsessi. Käesoleval istungil antakse algatusest ülevaade.

MKMi maa- ja ruumipoliitika osakonna nõunik **Aili Tammaru** andis ülevaate 600 MW elektrilise võimsusega tuumaelektrijaama ja selle toimimiseks vajaliku taristu REPi ja KSH algatamisest (lisa 1).

Mart Maastik küsis, kas Fermi Energia AS (Fermi Energia), kes esitas taotluse arutatava REPi algatamiseks, on võimaliku tuumaelektrijaama lõpparendaja.

Aili Tammaru vastas, et Fermi Energia rahastab REPi koostamist, aga võimaliku tuumaelektrijaama lõpparendaja ei ole hetkel kokku lepitud.

Mart Maastik küsis, mis on sel juhul REPi uuringute rahastamise mõte Fermi Energia jaoks, kui tal ei ole garantiisid, et ta jaama ehitada saab.

Aili Tammaru vastas, et siinkohal ei ole tema pädevuses sellele küsimusele vastata. Fermi Energia on Eestis pikka aega tegelenud võimaliku tuumaelektrijaama planeerimise ja arendamisega. Kui nemad ei oleks esitanud taotlust REPi algatamiseks, siis tõenäoliselt ei oleks keegi seda teinud. Sel teemal Fermi Energia tõenäoliselt jätkab oma protsessiga, aga keegi ei ole neile kindlustanud, et just nemad saavad jaama ehitama hakata.

Mart Maastik küsis, miks planeeritakse just 600 MW elektrilise võimsusega tuumaelektrijaama ehk kas planeerimine põhineb selliselt esitatud taotlusel.

Aili Tammaru vastas, et Eesti elektrivõrk ei suuda rohkem võimsust vastu võtta. Kui praegu olemasolevasse võrku suunata nii-öelda suure tuumajaama elektrienergia, siis selleks tuleks kõik võrguühendused ümber ehitada, kuna olemasoleva võrgu koormus ei ole piisav, et võtta vastu suures tuumajaamas toodetud energiamah. Seetõttu on väike moodulreaktorid maailmas üha enam populaarsust kogumas, kuna nad suudavad asendada vanu amortiseerunud elektrijaamu.

Mario Kadastik sõnas, et temale teadaolevalt saavad asjast huvitatud osapooled esitada taotlusi REPi algatamiseks, aga nende kohustus on rahaliselt katta kõik uuringud. Lisaks ei teki neil sellega automaatselt konkreetse projekti ehitamise eelisõigust. Samas kui mõni osapool on asjast huvitatud ja vajalikud uuringud on koostatud, siis tõenäoliselt esitab ta hiljem projektile ka arendamistaotluse. Riik hindab kõiki taotlusi. **Kadastik** küsis, kas REPi käigus hinnatakse ainult 600 MW elektrilise võimsusega tuumaelektrijaama, mis koosneb kahest 300 MW võimsusega reaktorist, või hinnatakse ka lisavõimaluste mõjusid, näiteks kui tulevikus lisada juurde rohkem reaktoreid.

Aili Tammaru vastas, et praegu hinnatakse 600 MW jaama mõju. Kui tulevikus soovitakse jaama paigaldada lisareaktoreid, siis seda peab eraldi hindama.

Mario Kadastik küsis, kas arutatav REP hindab tuumaelektrijaama koos selle aspektiga, et tekkivaid jäätmeid vähemalt mingil ajahetkel hoiustatakse jaama territooriumil ning REP ei käsitle võimaliku lõppplastestusasukoha otsimist, mis on eraldi protsess.

Aili Tammaru nõustus öelduga.

Jaak Aab küsis, kas Fermi Energia katab ka REPi koostavate ametnike töötasud.

Aili Tammaru vastas, et REPiga seotud ametkondade ja ministriumite esindajad teevad sel teemal riigi esindajatena oma tööd.

Jaak Aab küsis, kui suured on riigi võimalikud kulud tuumaelektrijaama rajamisel (nt seoses tuumaregulaatoriga) ja selle ülalpidamisel.

Aili Tammaru selgitas, et regulaatori loomise tööühma juhib Keskkonnaamet. Nemad

hindavad erinevaid variante, kuidas regulaatorit luua ja mehitada ning kas sellega seonduv ametkond kuulub mõne asutuse alla või luuakse see eraldiseisvana. Temale teadaolevalt ei ole seni lõppotsuseid langetatud, millest tulenevalt saab hinnata sealt tekkivaid kulusid.

Urve Tiidus küsis, kuidas analüüsitakse REPi käigus võimaliku tuumaelektrijaama maksumust ja tasuvusaega.

Aili Tammaru vastas, et praegu koostatakse analüüsid ja uuringud pigem selle kohta, kas ja kuhu jaama ehitada võiks. Hiljem jaama käitamise ajal tuleb täiendavaid seireid mõjude kohta teha kogu aeg.

Mario Kadastik lisas, et see ei saa olema riigi hinnata, vaid see on baasarendaja enda hinnata.

Reili Rand sõnas oma kogemusele tuginedes omavalitsusjuhina ja sel ajal erinevate planeeringutega kokku puutudes, et arutatava REPi ajakava tundub tema hinnangul väga optimistlik. **Rand** lisas, et REPi tutvustades selgitati põhjalikult projektiga kaasnevaid positiivseid mõjusid, aga projektist tulenevad riigile ka kohustused ja kulud, mida peaks ülevaadet andes ka selgitama. **Rand** palus selgitada, kuidas REPi ja KSH käigus käsitletakse tuumaelektrijaamas tekkivate jäätmete hoiustamist ja nende lõppkäitlust.

Aili Tammaru vastas, et algselt tuumajaama käitamise ajal tekkivad jäätmed ladustatakse tuumaelektrijaama territooriumil. Lõppladestuspaika on vaja alles peale tuumajaama elutsükli lõppu, mis saabub u 60 aasta pärast. REPi käigus hinnatakse erinevaid võimalusi tuumaelektrijaamas tekkivate jäätmete ladustamiseks tulevikus. Samas muutuvad 60 aasta jooksul tehnoloogiad väga palju, seega on ennatlik saada arutatava REPiga paika jäätmete lõppladestuspaik. Näiteks Soome ladustab sellised jäätmed maa alla.

Reili Rand nõustus, et 60 aastaga muutuvad tehnoloogiad palju, aga tundis huvi, kas riigi huvi ei peaks olema see, et praeguse teadmise põhjal töötatakse juba välja üks võimalik lõppstsenarium.

Aili Tammaru lausus, et REPi käigus kindlasti analüüsitakse jäätmete osas parimat võimalikku lõpplahendust kas puuraukude või sarnaselt Soome kaevanduse näol. On tekkinud arutelud, et tulevikus võiks olla võimalik jäätmeid viia naaberriikidesse.

Mario Kadastik lisas, et Eestis tekkivad jäätmemahud on väikesed, seega ei ole Soome-sarnase kaevanduse ehitamine mõistlik. Eestis oleks vaja ühte kuni kahte puurauku ja selleks on alusgeoloogia info üldjoontes olemas. Ehitusloa saamiseks peab jäätmete baasstsenarium kindlasti olemas olema. Ajakriteeriumi on oluline arvesse võtta, kuna paljudes tuumajaamades hoitakse üldjuhul jäätmeid kuni jaama eluaja lõpuni, välja arvatud näiteks Prantsusmaal, kellel on selleks ümbertöötlemistehas. Praegu on üleeuroopaliselt alutatud arutelud selle üle, et ELi reeglid ei luba tuumajäätmel viia ühest riigist teise nende ladustamiseks, neid võib viia vaid ümbertöötlemiseks. Lisaks kui Eesti otsustaks näiteks Prantsusmaaga koostööd teha ja jäätmed seal ümber töödelda, siis Eesti saaks tagasi kordades vähem jäätmeid.

Mart Maastik sõnas, et ministeeriumi esindaja vastused tekitavad muret selles osas, et justkui esmajärjekorras peab otsustama, kas ja kuhu ehitatakse tuumaelektrijaam ning jaama

maksumus on teisejärguline. Kui tegemist on riigi enda eriplaneeringuga, siis riik peaks kõigepealt endale selgeks tegema, kuhu võiks tuumaelektrijaam tulla, mis selle maksumus oleks ja kas Eestil on seda vaja. Tuumaelektrijaamaga tekivad riigile olulised kulud. Asukoha valikul peaks analüüsima tervet Eestit ja REP peaks lähtuma riiklikust otstarbekusest. Tema hinnangul on ebamõistlik, et riik ei tegele kogu riiki hõlmava planeeringuga, vaid tegeleb ühe kitsa piirkonna vaatega. Tuumaenergia tootmisega kaasneb suures mahus soojusenergiat, mistõttu peaks jaam asuma paljude tarbijate läheduses. **Maastik** küsis, kas tegemist on riigi enda eriplaneeringuga või Fermi Energia poolt tellitud planeeringuga.

Aili Tammaru vastas, et tegemist on riigi enda eriplaneeringuga. Riik on läbi viinud ruumianalüüsi, mille käigus selgitati välja neli kõige potentsiaalsemat ja positiivsema sotsiaalse mõjuga asukohta, millest planeeringuala katab praegu osaliselt kahte. Planeeringuala hakatakse eraldi analüüsima parima võimaliku asukoha leidmiseks, kuna ala on suur (1285 km²), aga tuumaelektrijaama hoonestuse jaoks on vaja ligikaudu poolteist km².

Mario Kadastik lisas, et riik viis läbi üldise planeeringuanalüüsi, kust tuli välja 16 võimalikku asukohta üle Eesti. REPi saab algtada kas riik ise või riik mõne ettevõtte huvi korral. Praegusel juhul ei ole riik seda ise alustanud, vaid on algtatud ettevõtte huvi põhjal. Tegemist on siiski REPiga, kuna sel teemal on suur laiendatud huvi, mistõttu ei ole algtatud kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut.

Mari Tänav küsis, kas REPi käigus mõeldakse ka tuumaelektrijaamaga seotud võimalike julgeolekuohtude, näiteks sõjaliste ohtude, maandamisele.

Aili Tammaru vastas jaatavalt.

4. Ülevaade EstLink 3 Rehemäe-Aulepa maismaaosa riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algtamisest

Marek Reinaas sõnas, et planeerimisseaduse kohaselt teavitatakse REPi ja KSH algtamisest ka Riigikogu ning kaasatakse protsessi. Käesoleval istungil antakse algtusest ülevaade.

MKMi maa- ja ruumipoliitika osakonna nõunik **Alan Rood** andis ülevaate EstLink 3 Rehemäe-Aulepa maismaaosa REPi ja KSH algtamisest (lisa 2).

Mart Maastik sõnas, et REPi taotluses tuuakse välja saarte ja Mandri-Eesti ringühenduse moodustamise idee. **Maastik** küsis, kas see idee on muutunud REPi käigus taas aktuaalseks.

Alan Rood vastas, et ideede tasandil on sellise ühenduse loomine olnud pikalt üleval. Ringühenduse teostatavuse ja tähtaegade kohta ei ole täpseid sõnumeid välja toodud.

Mart Maastik palus selgitada merekaabli maale toomise asukoha valikut ehk miks ei viida seda rohkem näiteks Põhja-Eesti poole.

Alan Rood vastas, et lähtutakse põhimõttest, et intsidendi korral oleks piisavalt aega reageerimiseks. Selleks on oluline, et erinevate ühenduste vahele jääks piisavalt suur vahemaa, kuna kui näiteks ühe kaabliga midagi juhtub, siis süsteem jõuab sellele reageerida enne, kui teisega võib midagi juhtub ja süsteem ei läheks tasakaalust välja.

Reili Rand palus selgitada, kas kooskõlastamisel esitatud saarte ringühenduse ettepanekuga arvestati. Samuti on oluline arvestada lisaks Haapsalu trassile ka Rohuküla raudteetrassiga.

Alan Rood vastas, et Elering AS on seisukohal, et ringühenduse võimalus peab alles jääma, seega arvestatakse praegu sellega, et Aulepa alajaama oleks võimalik laiendada.

Reili Rand palus täpsustada, kas teatud asulates või lõikudes ei välistata lühemas mahus maakaabli kasutamise võimalust, mida oleks kohalikul kogukonnal kergem taluda ja protsess võiks minna sujuvamalt.

Alan Rood vastas, et arutatava projekti puhul on see pigem vähetõenäoline, kuna piirkonnas on palju hajaasustust ja näiteks Risti asulast saab ringiga mööda minna. Sellistes tingimustes on maakaabli kulu suhteliselt ebaproportsionaalne.

Jaak Aab palus seisukohta selles osas, et tulenevalt viimastel aastatel toimunud sündmustest ja tekkinud murekohtadest on tekkinud arutelud, kas EstLink 3 oleks võimalik ehitada valmis enne 2035. aastat.

Alan Rood sõnas, et selleks peab teadma taustainfot, kui palju aega võivad planeerimisele järgnevad etapid võtta. Maismaa planeeringu ja merehoonestusloa taotlused on kaks paralleelset protsessi, mis peaksid lõppema suhteliselt samal ajal. Peale seda saaks teha investeerimisotsuseid juba kindlamate teadmiste põhjal.

Jaak Aab küsis, millal võiks oodata Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu kehtestamist.

Alan Rood vastas, et lepingute põhjal peaks see toimuma selle aasta lõpus, aga see võib toimuda järgmise aasta alguses.

Jaak Aab tegi ettepaneku, et komisjon võiks teemaplaneeringut mõnel enda istungil käsitleda.

5. Info ja muud küsimused

5.1. Vabariigi Valitsuse algatatud Rahvusvahelise Navigatsioonimärkide Organisatsiooni asutamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu (663 SE) menetluslike otsuste langetamine

Marek Reinaas sõnas, et majanduskomisjoni eilse istungi päevakorras oli Vabariigi Valitsuse algatatud Rahvusvahelise Navigatsioonimärkide Organisatsiooni asutamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu (663 SE) esimese lugemise ettevalmistamine. Selgus, et ministrile ei sobinud komisjoni poolt esimese lugemise toimumiseks väljapakutud aeg. Täna on komisjonile laekunud teave, et ministrile sobiks 8. oktoober.

Otsustati:

5.1.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 08.10.2025 (konsensus: Jaak Aab, Mario Kadastik, Reili Rand, Marek Reinaas, Urve Tiidus, Kristina Šmigun-Vähi).

5.2. Eesti Keskerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja mobiilside turu konkurentsi suurendamise ja numbriliikuvuse kiirendamise kava“ eelnõu (658 OE) juhtivkomisjoni esindaja määramine

Otsustati:

5.2.1. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Mario Kadastik (konsensus: Jaak Aab, Mario Kadastik, Reili Rand, Marek Reinaas, Urve Tiidus, Kristina Šmigun-Vähi).

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Reinaas

juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Kiia Väli

protokollija